

ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษทางศิลปะ

นางสาว สุชาดา สดาวร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาศิลปศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-289-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

T141923A1

OPINIONS OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS CONCERNING
ON PARTICIPATION IN SPECIAL ART ACTIVITIES

Miss Suchada Sataworn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Art Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-289-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาเกี่ยวกับการ
เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษทางศิลปะ

โดย

นางสาวสุชาดา สถาวร

ภาควิชา

ศิลปศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

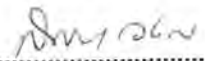
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี

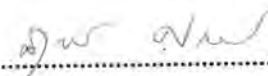

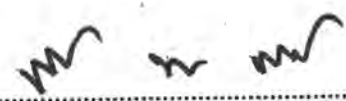
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สัญญา วงศ์อร่าม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สันติ คุณประเสริฐ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุชาติ สถาวร : ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษทางศิลปะ (OPINIONS OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS CONCERNING ON PARTICIPATION IN SPECIAL ART ACTIVITIES) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี, 172 หน้า. ISBN 974--583-289-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษทางศิลปะ ตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๓๕ ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๔๑๐ คน จาก ๔๗ โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๙.๔๓ เป็นหญิงและไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการส่งผลงานศิลปะเข้าประกวด นักเรียนร้อยละ ๖๑.๓๖ ที่เคยส่งผลงานเข้าประกวด ไม่ได้รับรางวัล และบุคคลที่ให้การสนับสนุนการเรียนศิลปะมากที่สุดคือ ครู อาจารย์ รองลงมาคือ ผู้ปกครองทางด้านทัศนคติที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษทางศิลปะ นักเรียนส่วนใหญ่ชอบกิจกรรมศิลปะเพราะเวลาทำงานจะรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลินและภาคภูมิใจ กิจกรรมที่ชอบมากที่สุดคือ การวาดภาพระบายสีด้วยสีไม้ ชอบครูศิลปะที่ร่าเริงแจ่มใสมากที่สุด ชอบการประเมินผลงานศิลปะด้วยวิธีตรวจให้คะแนนทันทีหลังทำงานเสร็จเรียบร้อย และนักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจมากที่จะเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษทางศิลปะที่นอกเหนือจากการเรียนในเวลาปกติ

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๒๐.๕๗ เคยมีประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษทางศิลปะ มีความคิดเห็นว่าสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้มากที่สุดจากการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษทางศิลปะ คือ วิธีการทำงานศิลปะแบบต่าง ๆ ชอบการเลือกกลุ่มทำกิจกรรมที่ไม่จำกัดเวลามากที่สุดและชอบเตรียมอุปกรณ์มาเอง นักเรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมศิลปะมากที่สุด เพราะว่าชอบทำงานศิลปะ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าสถานที่ที่สะอาด การจัดหาตำราเอกสารทางศิลปะ และการจัดนิทรรศการเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดกิจกรรมพิเศษทางศิลปะ

นักเรียนที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษทางศิลปะ ร้อยละ ๗๙.๔๓ มีความคิดเห็นว่า ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเพราะต้องการเรียนรู้วิธีการทำงานศิลปะแบบต่าง ๆ และความสนุกสนานเพลิดเพลิน กิจกรรมที่ชอบมากที่สุดคือ การวาดภาพระบายสี ชอบเลือกกลุ่มทำกิจกรรมเองและเตรียมอุปกรณ์มาเอง ชอบกิจกรรมการวาดภาพระบายสี โดยไม่กำหนดหัวข้อ ชอบปั้นสิ่งของตามจินตนาการด้วยดินน้ำมัน ชอบประดิษฐ์สิ่งของด้วยวัสดุเหลือใช้ ชอบพิมพ์ภาพด้วยสีน้ำมัน และชอบนำผลงานศิลปะไปใส่กรอบแขวนหรือตั้งโชว์

ภาควิชา ศิลปศึกษา
สาขาวิชา ศิลปศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๓๖

ลายมือชื่อนิสิต *สุชาติ สถาวร*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *สุลักษณ์ ศรีบุรี*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C243477 : MAJOR ART EDUCATION
KEY WORD: OPINIONS/ELEMENTARY SCHOOL STUDENT/THE SPECIAL ART ACTIVITIES

SUCHADA SATAWORN : OPINIONS OF ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS CONCERNING
ON PARTICIPATION IN SPECIAL ART ACTIVITIES. THESIS ADVISOR :
ASST.PROF.SULAK SRIBURI, Ed.D., 172 PP. ISBN 974-583-289-3

The purpose of this research was to survey the opinions of elementary school students concerning on participation in special art activities. The sample were 1410 prathom sukka four students studying in the first semester of the academic year 1992 from 47 schools attached to three organizations : the Ministry of University affairs, the office of the National Primary Education Commission and the office of Bangkok Primary Education. The instrument used in the research was the questionnaire. The data were analyzed by means of percentage.

The findings were found that most of students about 79.43 percent were female and had never participated in any special art activities. Most of them agreed with joining art work competition. About 61.36 percent of students who sent their art works for competition had never won prizes. The persons who encouraged and mostly supported them for further study in art education were their teachers and their parents respectively. According to students' attitude toward participation in special art activities, most students liked art activities because while they were working they had fun, and prided of themselves.

Painting with coloured pencils was the activities they liked most and they preferred lively and vivid teachers and they liked to have their works evaluated immediately after they had finished them. Most students were very interested in participating the special art activities which were excluded from their activities in the classroom period.

About 20.57 percent of student responds had ever participated in special art activities program pointed out that they had learnt most from the participation were various ways of working art. They liked to bring materials by themselves, to select their own art activity groups and to work without time limitation. The students thought that clean place with providing art books, papers and art exhibitions were very necessary for special art activities management.

About 79.43 percent of students who had never participated in any special art activities pointed out that if they participated in special art activities because they would like to learn various way of creating art works and to have fun. They liked to draw and paint pictures freely without controlled titles and used their imagination to mould in plasticine and created work by using wasted materials and printed with oil paint. Finally, they liked to have their works displayed in frames.

ภาควิชา..... ศิลปศึกษา
สาขาวิชา..... ศิลปศึกษา
ปีการศึกษา..... ๒๕๓๖

ลายมือชื่อนิสิต..... นิชาดา สัตวอร์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... สุลัก ศรีบุรี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงมาได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลและกลุ่มบุคคล
หลาย ๆ ฝ่าย นับตั้งแต่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สลักชัย ศรีบุรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
นี้ เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รองผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา
ผู้อำนวยการเขต ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งท่าน
ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของทุกโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้ไป
ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้แล้ว ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาศิลปศึกษาทุกท่าน ที่
เป็นผู้ปลูกฝังรากฐานในวิชาศิลปศึกษาอันเป็นที่มาของความสำเร็ครั้งนี้ด้วย

สุชาดา สดาวร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายและคุณค่าของศิลปศึกษา	8
ความสำคัญของกิจกรรมศิลปศึกษา	18
กิจกรรมศิลปศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา	32
กิจกรรมพิเศษทางศิลปะ	40
การศึกษาขั้นพัฒนาการทางศิลปะเด็กของ วิคเตอร์โรเวนเฟลด์	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	55
3 วิธีดำเนินการวิจัย	73
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	73
กลุ่มตัวอย่าง	73
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	77
	การวิเคราะห์ข้อมูล	78
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	110
	สรุปผลการวิจัย	111
	อภิปรายผลการวิจัย	115
	ข้อเสนอแนะ	126
	รายการอ้างอิง	129
	ภาคผนวก	141
	ประวัติผู้เขียน	172

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	74
2	ค่าร้อยละของจำนวนนักเรียนชายและหญิงที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประชากร	80
3	จำนวนนักเรียนชายหญิงที่เคยและยังไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษ ทางศิลปะ	80
4	ทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาด้านการส่งผลงานศิลปะเข้าร่วม ประกวด	81
5	ค่าร้อยละของบุคคลที่สนับสนุนการเรียนศิลปศึกษา	82
6	ทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาต่อกิจกรรมศิลปศึกษา	83
7	กิจกรรมศิลปะที่นักเรียนชอบมากที่สุด	85
8	อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสีที่นักเรียนชอบใช้	87
9	ลักษณะของครูสอนศิลปะที่นักเรียนชอบ	88
10	ความสนใจของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษทางศิลปะ ...	90
11	ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมพิเศษทางศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่เคยและยังไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม	91
12	แสดงความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม พิเศษทางศิลปะจำนวน 290 คน	96
13	แสดงความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม พิเศษทางศิลปะจำนวน 1,120 คน	99
14	แสดงความต้องการในการประเมินผลงานศิลปะจากการเข้าร่วม กิจกรรมพิเศษทางศิลปะ	108